

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Norsk Metallfragmentering AS Gjøvik

Gjelder utslipp fra anlegg for fragmentering av avfall i Hunndalen i Gjøvik

Tillatelsen er gitt i medhold av:

- lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 § 11, jf. også §§ 16 og 18

Tillatelsen erstatter denne tillatelsen:

- tillatelse fra tidligere SFT gitt 28.01.1999 og endret 28.01.2008.

Tillatelsen er gitt på bakgrunn av søknad fra bedriften og kontakt i saken. Den gjelder fra dags dato. Fylkesmannen må kontaktes dersom det ønskes endringer som kan ha miljømessig betydning.

Bedrift

Bedrift, søker	Norsk Metallfragmentering AS
Beliggenhet/gateadresse	Mattisrudsvingen 95, 2827 Hunndalen
Postadresse	Postboks 370, 2803 Gjøvik
E-postadresse	firmapost@opplandmetall.no

Anlegg

Gårds- og bruksnr	Gnr 51 bnr 19
Kommune og fylke	0502 Gjøvik, Oppland
Org. nummer	981 361 431 Norsk Metallfragmentering AS

NACE-kode og bransje	38.320 – Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning
NOSE-kode anlegg	105.14 Resirkuleringsindustri
Kategori for virksomheten	5.3 Anlegg for disponering av ufarlig avfall

Fylkesmannens referanser

Arkivkode fylkesmannen	Dato denne tillatelse	Risikoklasse	Anleggsnr
2007/5144	28.02.2013	3	0502.0015.01

Kategori for virksomheten, jf. vedl. I til forurensningsforskriften kap 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven
Risikoklasse, jf. § 39-6 i forurensningsforskriften
Anleggsnummer refererer til forurensningsmyndighetenes database Forurensning

Vebjørn Knarrum

avdelingsdirektør

Elin Hilde

saksbehandler

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og gyldig uten underskrift

Innhold

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold	3
1.1 Rammer.....	3
1.2. Driftstid.....	3
1.3. Mottak, lagring og behandling av materialer.....	4
2. Generelle vilkår	
2.1. Utslippsbegrensninger.....	4
2.2. Plikt til å overholde grenseverdier.....	4
2.3. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.....	4
2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare.....	4
2.5. Internkontroll.....	4
2.6. Plikt til forebyggende vedlikehold.....	5
3. Utslipp til vann	
3.1. Prosessvann.....	5
3.2. Overflatevann.....	5
3.3. Sanitæravløpsvann.....	5
4. Utslipp til luft	
4.1. Krav til utslipp til luft.....	5
5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter	6
6. Kjemikalier	7
7. Støy	7
8. Energi	
8.1. Energistyringssystem.....	8
8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi.....	8
8.3. Spesifikt energiforbruk.....	8
9. Avfall	
9.1. Generelle krav.....	8
9.2. Farlig avfall.....	8
9.2.1. Håndtering av farlig avfall.....	8
9.2.2. Økonomisk sikkerhet.....	9
10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot forurensning	
10.1. Miljørisikoanalyse.....	9
10.2. Forebyggende tiltak.....	9
10.3. Etablering av beredskap.....	9
10.4. Varsling av akutt forurensning.....	9
10.5. Rapportering om beredskap.....	9
11. Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten	
11.1. Utslippskontroll.....	10
11.2. Måleprogram.....	10
11.3. Kvalitetssikring av målingene.....	10
11.4. Rapportering til forurensningsmyndigheten.....	11
12. Overvåking av resipient	11
13. Undersøkelser og utredninger	11
14. Utskiftning av utstyr	11
15. Eierskifte	11
16. Nedleggelse	11
17. Tilsyn	12
Vedlegg: Liste over prioriterte miljøgifter	13

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

1.1. Rammer

Tillatelsen gjelder forurensning fra mottak, lagring og behandling/fragmentering av:

1. Jernskrap og annet metallholdig materiale.
2. Kasserte kjøretøy som er miljøsanert i henhold til gjeldende regler i avfallsforskriften.
3. Kasserte elektriske og elektroniske produkter (EE-avfall) som miljøsaneres i henhold til pkt 6.2 i del C i vedlegg 2 til kap 1 i avfallsforskriften. Jf også EU-direktiv 2012/19/EU.

EE-avfall vil ved fragmentering i shredder inneholde kretskort og plast med bromerte flammehemmere. Etter fragmenteringen behandles EE-avfallet i et automatisk sorteringsanlegg ved Oppland Metall AS. Dette betyr at plast med BFH skilles fra plast uten BFH, og kretskort sorteres ut, i tillegg til ulike metallfraksjoner. Dette avfallet blir fragmentert for seg, dvs ikke sammen med annet metall og kjøretøyer.

Fjerning av kretskort og plast med bromerte flammehemmere er omtalt i bokstav l) og m) i pkt 6.24 i del C til vedlegg 2 som nevnt over. Det er et krav at fraksjonene under pkt 6.24 skal fjernes fra EE-avfall som en identifiserbar materialstrøm eller del av en identifiserbar materialstrøm.

Det kan mottas og behandles **55 000 tonn** av de nevnte avfallstypene pr år.

Dette fordeles slik:

- 35 000 tonn annet metallavfall, jf pkt 1 over
- 10 000 tonn kasserte kjøretøy, jf pkt 2 over
- 10 000 tonn EE-avfall, jf pkt 3 over

Uvedkommende skal hindres adgang til anlegget, og nærmiljøet skal skjermes mot støy og innsyn. Området skal være inngjerdet.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

1.2. Driftstid

- Tillatt driftstid mandag – fredag kl. 07 – 19.
- Ved ekstraordinære og uforutsatte behov tillates også drift maksimalt 2 lørdager pr år kl. 09 – 16, og drift frem til kl 21 for maksimalt 4 av ukedagene årlig. De mest støyutsatte naboer skal i disse tilfeller varsles på forhånd.

Med drift menes også håndtering av containere, vedlikeholdsarbeid og annen virksomhet som medfører støy. Det tillates aktiviteter utenom driftstiden som ikke medfører støy. Driftstid for shredder er kl. 07-19. Ellers tillates mottak av innsatsvarer inn til bedriften fra kl. 06 og transport av varer ut frem til kl. 20 hverdager. Da er det egne støykrav, jf pkt 7.

Søndager, andre helligdager og offentlige fridager tillates ikke drift eller transport.

1.3. Mottak, lagring og behandling av materialer

- Innsatsmaterialer: Mottatt avfall som skal behandles på bedriftens område.
- Produserte materialer: Metaller og plast som gjenvinnes fra innsatsmaterialene.
- Avfall som genereres i behandling av innsatsvarer omtales under pkt 9.

Lagring av innsatsmaterialer må foregå på en slik måte at mulighetene for gjenvinning ikke reduseres. Behandling av materialene skal foregå på en slik måte at helse- og miljøfarlige stoffer ikke lekker ut og spres til omgivelsene. Lagring av innsatsmaterialer og produserte materialer skal skje på en slik måte at det blir minst mulige ulemper for nærmiljøet.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som man mener betyr mest for miljøet, er regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 4. Utslipp som ikke er regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår av vilkårene i pkt. 4 eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, som utslipp til luft og vann, og støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter som det ikke gjennom vilkår i pkt 4 er satt grenser for. Utslipp til luft skal renses i henhold til beste tilgjengelige teknikker.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å fjerne eller minske den økte forurensningsfaren, og om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles, jf. pkt. 10.4.

2.5. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav

i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

2.6. Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7¹)

3. Utslipp til vann

3.1. Prosessvann

Det tillates ikke utslipp av prosessvann. Prosessvann fra luftrenseanlegg/våtvasker skal resirkuleres og leveres godkjent mottak ved utskifting.

3.2. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Overflatevann skal føres til oljeutskiller og videre til renseanlegg før utslipp til bekk, som går videre til Hunnselva. Renseanlegget for overflatevann drives av Oppland metall og har utslippskrav fra forurensningsmyndigheten.

3.3. Sanitæravløpsvann

Bedriftens sanitæravløpsvann ledes til offentlig avløpsnett². Kommunen kan stille nærmere krav til dette.

4. Utslipp til luft

4.1. Krav til utslipp til luft

Luftutslipp fra fragmenteringsanlegget skal effektivt samles opp og renses. Rensesystemet skal alltid være i funksjon når knuseanlegget er i drift.

Krav til analyser og utslipp:

Utslippskomponent	Utslippsgrenser ¹	
	g/time	mg/Nm ³ 6 timers middel
Støv	1000	20
Asbest	-	1,0 ²)

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

² Jf. forurensningsforskriften 15A. Påslipp

Bly ³⁾	5	0,1
Kvikksølv ³⁾	0,5	0,01
Kadmium ³⁾	0,5	0,01
1)Grensene er basert på en luftstrøm på 47 000 m ³ /time og produksjon av 25-40 tonn/time		
2)Antall fiber/Nm ³		
3)Gjelder totalt utslipp av gass og partikler		
Andre komponenter, foreløpig uten utslippsgrense		
PCB ₇		
Bromerte flammehemmere		
Klorerte parafiner		
PFOS (perfluoroktylsulfat)		
PFOA (perfluoroktylsyre)		
Klorerte parafiner		
Organofosfater		

Andre komponenter:

- For de nevnte «Andre komponenter» vurderes det konkrete utslippsgrenser etter at det foreligger erfaring fra målinger. Det betyr etter 3 år, dersom det ikke blir nødvendig å endre tillatelsen før denne tid.
- Utslipp av disse komponentene er tillatt, men skal begrenses mest mulig. Årlig utslipp også for disse skal rapporteres, jf pkt 11.4.
- Det skal tas representative prøver 2 ganger pr år i 3 år, 1 prøveserie når det fragmenteres EE-avfall og 1 når det er vanlig drift (komplekst skrapmetall, inkludert kjøretøyer).
- Analyse av bromerte flammehemmere skal omfatte summen av flere relevante typer.

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, ev. godkjenning fra kommunen³/Fylkesmannen.

³ Jf forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

6. Kjemikal

Med kjemikal menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikal som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalenes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.5 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁵

Jf. også pkt. 10.2 i denne tillatelsen om forebyggende tiltak, og produktkontrollen § 3 om aktsomhetsplikt.

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) *L _{pAekv12h}	Kveld (kl. 19-20) *L _{pAekv1h}	Natt (kl. 06-07) *L _{pAekv1h}
50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

*L_{pAekvT}: gjennomsnittlig støynivå, midlet over en bestemt tidsperiode, f eks 12 timer (h)

Vi viser til T-1442/2012 *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging*.

Støygrensene skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. De gjelder for all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene er fastsatt med bakgrunn i driftstidene ved bedriften, jf pkt 1.2.

⁴ Jf produktkontrollen av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁵ Jf forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard for energiledelse og inngå i bedriftens internkontroll, jf pkt. 2.5.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf pkt 11.4.

9. Avfall

9.1. Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, også farlig avfall, skjer i samsvar med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, jf også avfallsforskriften⁶.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Det skal arbeides aktivt for å unngå forsøpling fra virksomheten.

9.2. Farlig avfall

9.2.1. Håndtering av farlig avfall

Farlig avfall som oppstår ved bedriften skal håndteres forsvarlig og leveres til godkjent mottak, jf reglene i avfallsforskriften kap 11. Bedriften er ansvarlig for å identifisere sitt farlige avfall, skal ha en oversikt over dette, og ha skriftlige rutiner for håndtering m.v., jf. kravene til internkontroll angående ytre miljø.

---

⁶ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930 (avfallsforskriften)

9.2.2. Økonomisk sikkerhet

Bedriften skal ha økonomisk sikkerhet for å sikre at farlig avfall blir forsvarlig håndtert og behandlet videre dersom bedriften legger ned sin virksomhet eller på annen måte ikke er i stand til selv å behandle avfallet. Denne sikkerheten skal omfatte alt farlig avfall som til enhver tid er lagret hos bedriften.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁷. Bedriften skal også så snart som mulig underrette forurensningsmyndigheten i slike tilfeller.

10.5. Rapportering om beredskap

Bedriften skal rapportere om status for og utviklingen av beredskapen mot akutt forurensning på standardiserte skjemaer som sendes ut årlig av Klima- og forurensningsdirektoratet. Rapportering skal skje i henhold til Klima- og forurensningsdirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.klif.no.

Forurensningsmyndigheten forutsetter at bedriftene kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om bedriftens aktiviteter knyttet til miljørisikoanalysen, de forebyggende tiltakene og beredskapen.

---

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

11. Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

11.1. Utslippskontroll

Bedriften skal gjennomføre målinger av utslipp til luft, vann og støy i omgivelsene. Målinger omfatter volumstrømmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte:

- Komponentene omtalt under pkt 4.1. dvs. komponenter med og uten grenseverdier.
- Andre komponenter regulert i forskrifter og komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Klima- og forurensningsdirektoratets veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering. Veilederen er lagt ut på www.klif.no.

Bedriften skal ha et måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

11.2. Måleprogram

Bedriften skal utarbeide et måleprogram for kontroll med utslipp av rapporteringspliktige komponenter. Måleprogrammet skal ta utgangspunkt i krav til utslipp i luft, jf pkt. 4.1.

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene (volumstrømmåling - prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Valgt frekvens for tredjepartskontroll og for deltakelse i ringtester skal også fremgå av måleprogrammet. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

Vi viser til TA 2748/2010 «*Forventninger til industriens utslippskontroll*» fra Klif, som er vedlagt.

11.3. Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Forurensningsmyndigheten kan videre godta at annen metode benyttes dersom særlige hensyn tilsier det.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten.
- delta i ringtester for de parameterne som er regulert gjennom grenseverdier når bedriften selv analyserer
- jevnlig verifisere egne målinger med tredjepartskontroll for de parameterne som er regulert gjennom grenseverdier

11.4. Rapportering til forurensningsmyndigheten

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Klifs veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.klif.no.

12. Overvåking av resipient

Der det pågår overvåking i regi av fylkesmannen eller vannregionmyndighet må bedriften bidra i felles overvåkingsprogram med data for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp.

13. Undersøkelser og utredninger

Forurensningsmyndigheten kan pålegge bedriften å sørge for ytterligere undersøkelser for å

- finne ut om virksomheten fører til forurensning
- klarlegge årsak til eller virkning av inntrådt forurensning
- klarlegge hvordan forurensningen skal motvirkes.

Jf bestemmelsene i forurensningsloven § 51.

Data som fremskaffes ved undersøkelse av vannlokaliteten, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.klif.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk.

14. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal forurensningsmyndigheten på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

15. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til forurensningsmyndigheten. Vi kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. I tillegg kan eieren eller brukeren pålegges å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig

avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁸. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalrester og ubrukte kjemikal og navn på eventuell kjøper.

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til forurensningsmyndigheten i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

---

⁸ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)

	Vanlige forkortelser
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5